

Таким чином, комп'ютерна гра є складеним і похідним твором у розумінні вимог інституту авторського права.

Використані матеріали:

1. Англо-русский энциклопедический словарь: Компьютеры, Интернет, связь, аудио-, видео-, теле- и радиотехника: Ок. 23400 терм. (15600 слов. ст.): [С русско-английским алфавитно-индексным указателем] / Сост. и ред. И. Л. Мос-тицкий. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.:Додэка-XXI, 2008. -752 с.

2. Про авторське право і суміжні права [Текст] : Закон України від 23 грудня 1993 р. №3792-ХІІ : [за станом на 13.01.2011 р.]. – Відомості Верховної Ради України. – 29 березня 1994. – №13. – С. 64.

3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг [Текст] : Закон України від 15 грудня 1993 року N 3689-ХІІ : [за станом на 16.10.2012 р.]. – Відомості Верховної Ради України. – 1994, N 7, С. 37.

4. Ионас В. Я. Произведения творчества в гражданском праве. – М: Юри-дическая литература. –1972. –168 с.

Іванова К. Ю., асистент кафедри ци-вільного права №2 НЮУ ім. Я. Мудро-го, кандидат юридичних наук

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Питання технічного переоснащення вітчизняної економіки було і залишається вкрай актуальним, складовою вирішення якого є впроваджен-ня дієвих засобів та механізмів передачі (трансферу) технологій.

На сьогодні відносини щодо трансферу технологій врегульовані на рівні Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» 2006 р., який діє в редакції 2012 р. (далі — Закон). Разом із тим нова редакція суттєво не вплинула на ситуацію в цій сфері, не тільки залишивши невирішеним цілий ряд проблем, а й додавши до них ще й нові. Зокрема, часткове «удосконалення» договірного механізму трансферу технологій призвело до ускладнення процесу укладення таких договорів. Визначивши види договорів, за допомогою яких від-бувається трансфер технологій (ст. 20), законодавець закріпив широкий

перелік істотних умов (ст. 19), які під загрозою визнання неукладеним має містити кожний з них, хоча більшість з умов характерна лише для ліцензійного договору і неприйнятні для інших, що призводить на практиці до складних ситуацій. Так, за логікою законодавця для визнання укладеним, наприклад, договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, останній має містити умови щодо ліцензії (п.1 абз.2 ст.19), що аж ніяк не узгоджується з правовою природою і сутністю цього договору.

Невирішеним залишається питання щодо правових наслідків укладення договору, який містить хоча б одну з так званих обмежувальних умов (ст.21), а саме чи слід визнавати такий договір недійсним в цілому, або визнавати його недійсним лише в частині такої умови за правилами ст. 217 Цивільного кодексу України (далі- ЦК України) щодо недійсності окремої частини правочину.

З метою ефективної реалізації механізму трансферу технологій і на виконання вимог Прикінцевих положень Закону, Кабінет Міністрів України мав забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону. Безумовно, було прийнято низку постанов щодо окремих питань передачі технологій, однак й досі залишається не внормованим Порядок погодження трансферу технологій, що створені або придбані за бюджетні кошти і які передаються юридичним особам, зареєстрованим в інших країнах, або фізичним особам — іноземцям, або особам без громадянства (ст. 15), а також Порядок погодження ввезення в Україну технологій, придбання яких передбачається за бюджетні кошти (ст. 17).

Як наслідок, у зазначених випадках через відсутність унормованої процедури суб'єкти трансферу технологій фактично позбавлені можливості реалізувати надане їм законодавством право, що свідчить про наявність норми, яка на практиці не може бути реалізована, а звідси — й про неефективність чинного Закону.

Разом із тим, питання процедури погодження певних умов трансферу технологій не таке просте, як здається на перший погляд. Дана процедура має на меті забезпечення, перш за все, інтересів держави в отриманні технологій шляхом контролю за їх передачею і, відповідно для окремих, чітко зазначених в Законі випадків, передбачає погодження з уповноваженим органом можливості укладення відповідного договору трансферу технологій, тобто йдеться про отримання від такого органу

спеціального дозволу. Звідси прийняття вищезазначених нормативно-правових актів повинно було усунути прогалину в частині узгодження законодавства у сфері трансфера технологій і законодавства у сфері дозвільної системи, оскільки Законом не встановлено, який документ має видавати уповноважений орган за результатами погодження трансферу технологій у вищезазначених випадках і чи кваліфікується він як документ дозвільного характеру у розумінні Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

На жаль, до сьогодні механізм погодження не внормований на рівні спеціального законодавства, а на практиці склалося декілька підходів до вирішення цієї проблеми: від ігнорування правила «погодження» до на-полегливих рекомендацій щодо узгодження чинного законодавства, включаючи і вищевказані закони.

Враховуючи те, що на практиці такі договори все ж укладаються, які можуть бути правові наслідки здійснення таких дій? Спробуємо охарактеризувати рішення цієї проблеми. Так, відповідно до ч.1 ст. 638 ЦК України договір вважається укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх його істотних умов. «Погодження» відповідних умов з уповноваженим органом при укладенні досліджуваних договорів слід здійснювати майбутнім контрагентам ще до підписання відповідного договору трансферу технологій, хоча їх невчинення не впливає на визнання договору неукладеним.

Але чи буде цей договір дійсним? Вважаємо, що якщо договір укладений з недотриманням процедури «погодження», то за чинним законодавством його не можна кваліфікувати як нікчемний правочин, але ймовірність оспорування такого договору на підставах, встановлених ЦК України, все ж, існує.

Зокрема, договір може бути визнаний недійсним на підставі ст. 227 ЦК України як правочин, якого не мала права вчиняти юридична особа. Недійсність такого правочину може мати своєю підставою різні порушення заборон, встановлених законом для юридичних осіб, до яких можна віднести й вчинення правочинів без додержання (з порушенням) порядку їх укладення.

Вважаємо, що на рівні спеціального законодавства в розвиток положень Закону треба встановити чіткий порядок погодження трансферу технологій та правові наслідки його недотримання.